

Prof. dr. Dick de Waard.

Accountant en auditor?

Scheidend hoogleraar pleit voor nieuwe invalshoek

Door: Redactie DDB

07-08-2023

Wetenschap

Tijd voor verandering? Als het aan de scheidend Groningse hoogleraar accountancy Dick de Waard ligt wel. Het woord 'accountant' is te veel verbonden met specifiek financiële zaken. Het beroep zou, met oog op niet-financiële verslaggeving, moeten overgaan tot het ruimere begrip 'auditor'. En de NBA zou dan de Nederlandse Beroepsorganisatie van Auditors heten. De drieletterige afkorting zou dus niet gewijzd hoeven worden. De woorden accountant en auditor beginnen immers met dezelfde letter.

Krijgen fondsen, stichtingen en verenigingen in de filantropie binnenkort ook een auditor langs? Blijkens de recente afscheidsrede van De Waard - 'De accountant in een ander milieu' - zou dit een goede zaak zijn. 'Ondernemen gaat om meer dan geld alleen. Het gaat ook om de inzet van mensen, natuur en de wijze waarop wordt ondernomen.' De focus ligt volgens De Waard nog steeds te veel op het financiële aspect. Het zou meer moeten gaan om maatschappelijke langetermijn waardecreatie.

Hoe belangrijk de accountant/auditor ook voor de filantropische sector is, bleek nog onlangs uit reacties van branche- en koepelorganisaties op het zogeheten 'spiekdossier' van KPMG, het grootste accountantskantoor van Nederland. Honderden KPMG-medewerkers waren betrokken bij het onderling delen van antwoorden van toetsen van verplichte trainingen. Het leidde ook in de filantropie tot verbazing en ongelof.

Toch vervullen accountants een belangrijke rol bij het zichtbaar maken van de werkelijkheid. De realiteit bij bedrijven toont dat eigenaren vaak aandeelhouders zijn die de hoogste instantie in een onderneming vormen. Volgens De Waard is dat 'vreemd' omdat het geld dat zij vertegenwoordigen maar één van de productiefactoren vormt, naast mens en natuur. Volgens hoogleraar zouden alle productiefactoren hun eigen aandeelhouderschap moeten krijgen, waarvoor eigen rendementen moeten worden bepaald.

Op het vlak van verantwoording signaleert hij dat recente duurzaamheidsregelgeving (CSRD) volledig gericht is op duurzaamheidsinformatie als separaat onderdeel van het bestuursverslag. Volgens De Waard is verslaggeving over ESG even belangrijk als verslaggeving over financiële prestaties. Hij stelt een integraal jaarverslagmodel voor bestaande uit drie onderdelen: het bestuursverslag, de financiële jaarrekening en de niet-financiële jaarrekening.

De traditionele accountant is onvoldoende geëquipeerd om al deze informatie te voorzien van assurance. De Waard pleit voor een team van deskundigen. Hij is een voorstander van het opleiden van auditors die starten met een niet-financieel profiel: 'Ik ben op zoek naar echte specialisten in een eigen domein: energiekunde, natuurkunde, chemie, biologie, mensenrechten, arbeidsomstandigheden en meer.' Deze specialisten mogen zich registerauditor noemen, ieder op basis van het eigen specialisme.

Ook al is de rol van de auditor die van 'slechts' een instrument in een groter geheel, hij/zij kan op basis van zijn/haar specialisme toch een grote bijdrage leveren. Als het aan De Waard ligt zal het accountantsberoep veranderen in een maatschappelijk relevante auditfunctie met een 'breed beroepsprofiel' voor een divers samengestelde groep auditors met 'een uitdagend carrièreperspectief.'